

ÎN C H E I E R E

25 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Ghenadie Eremciuc

examinând cererea de recuzare înaintată judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă și Ion Malanciuc, de către avocata Ana Leșan, care acționează în interesele intimatului Caraman Gheorghe,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de:

– Busuioc Gheorghe împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești și Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015;

– Busuioc Teodor împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești și Caraman Gheorghe cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015;

– Popa Dumitru împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești și Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015;

– Rotari Gheorghe împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești, Caraman Gheorghe și Caraman Alisa, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015;

– Caraman Gheorghe împotriva Consiliului comunal Grătiești cu privire la anularea deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020;

– Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoană terță Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020,

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2016, 20 decembrie 2016 și 26 decembrie 2016, reclamantii Busuioc Gheorghe, Busuioc Teodor, Popa Dumitru și Rotari Gheorghe au înaintat cereri de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești și Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015.

Prin încheierea din 09 ianuarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu (terț), Caraman Alisa (f.d. 39, vol. II).

Prin încheierea din 22 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a

fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu (terț), Caraman Alisa (f.d. 59, vol. III).

La 25 februarie 2020, Caraman Gheorghe a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Grătiești, solicitând anularea deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020 cu privire la abrogarea Deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 2/18 din 24 aprilie 2015 cu privire la schimbul de terenuri; suspendarea executării deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020 cu privire la abrogarea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 2/18 din 24 aprilie 2015 cu privire la schimbul de terenuri.

La data de 05 mai 2020, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus în instanță acțiune împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoană terță Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, s-au respins ca neîntemeiate acțiunile înaintate de Busuioc Gheorghe, Busuioc Teodor, Popa Dumitru și Rotari Gheorghe împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești, Caraman Gheorghe și Caraman Alisa, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015. S-au admis acțiunile înaintate de Caraman Gheorghe și Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Grătiești cu privire la anularea deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020. S-a anulat decizia Consiliului comunal Grătiești nr. 1/9 din 07 februarie 2020 „Cu privire la abrogarea deciziei Consiliului comunal Grătiești nr. 2/18 din 24 aprilie 2015 „Cu privire la schimbul de terenuri” (f.d. 216-217, vol. IV; f.d. 3-55, vol. V).

La 24 noiembrie 2021, reprezentantul Consiliului comunal Grătiești, avocatul Bîrca Oleg, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 1, vol.V), iar la 13 ianuarie 2022 a expediat, prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel motivată (f.d. 68-73, vol.V).

Prin încheierea din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Bîrca Oleg, în interesele Consiliului comunei Grătiești, împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, din motiv că apelul a fost depus de o persoană neîmputernicită (f.d. 147-150, vol.V).

La 23 octombrie 2023, avocatul Primarului comunei Grătiești, Oleg Bîrca, a depus cerere de recurs, solicitând anularea încheierii recurate, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie soluționată problema admisibilității apelului depus de Primarul comunei Grătiești.

Cauza civilă nominalizată a fost repartizată, la data de 07 noiembrie 2023, spre examinare judecătorului raportor Ion Malanciuc, care prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, modificată prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 3 din 04 ianuarie 2024, face parte din completul în următoarea componență: Aliona Miron (președinte), Diana Stănilă și Ion Malanciuc (judecători).

Examinarea recursului depus de avocatul Primarului comunei Grătiești, Oleg Bîrca, împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost numită pentru data de 24 ianuarie 2024.

La 24 ianuarie 2024, avocata Ana Leșan, care acționează în interesele intimatului Caraman Gheorghe, a înaintat recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă și Ion Malanciuc, în temeiul art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de recuzare, a invocat că, prin hotărârea din 02 mai 2023 a Consiliului Superior al Magistraturii, a fost transferat temporar, la Curtea Supremă de Justiție, pentru o perioadă de 6 luni, judecătorul Ion Malanciuc, iar prin hotărârea nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecător a mai multor judecători, inclusiv și judecătorului de la Judecătoria Criuleni, Ion Malanciuc. Prin hotărârea nr. 507/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a transferat temporar în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, începând cu 12 noiembrie 2023, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecători, judecătorul Diana Stănilă de la Curtea de Apel Bălți.

A menționat că, cererea de recurs înaintată împotriva încheierii din 12 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi examinată inclusiv de judecătorii transferați temporar la Curtea Supremă de Justiție, Ion Malanciuc și Diana Stănilă.

Suplimentar, a indicat că, transferarea unor judecători temporar la Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu prevederile Legii nr. 65 din 30 martie 2023, precum și examinarea de către aceștia a cererii de recurs sau a altor cereri în cadrul examinării cauzei nr. 3r-293/23, pune în discuție chestiunea legalității desemnării lor, precum și caracterul de tribunal stabilit de lege, conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Constituție și art. 6 CEDO, or, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, organul care asigură accesul la justiție, în condițiile unui proces echitabil nu trebuie să fie numai instanță instituită prin lege, ci una independentă și imparțială.

Astfel, ca temei de înaintare a cererii de recuzare au fost indicate prevederile art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă și anume există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor.

Examinând cererea de recuzare depusă de avocata Ana Leșan, care acționează în interesele intimatului Caraman Gheorghe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

Conform art. 202 alin. (1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.

Potrivit art. 50 din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

În același timp, art. 202 alin. (4) din Codul administrativ prevede că recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că motivele indicate de avocata Ana Leșan, care acționează în interesele intimatului Caraman Gheorghe, nu cad sub incidența art. 50 din Codul de procedură civilă și nici sub incidența art. 50 din Codul administrativ.

Argumentele care au fost invocate drept temei de recuzare se referă, în esență, la dezacordul avocatei cu privire la modul de numire a judecătorilor Diana Stănilă și Ion Malanciuc în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, circumstanță care nu cade sub incidența art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, în cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de judecător al Curții Supreme de Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 142/8 din 02 mai 2023, s-a dispus transferarea temporară, pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 10 mai 2023, în funcția de judecător ai Curții Supreme de Justiție, a mai multor judecători din instanțele ierarhic inferioare, inclusiv a judecătorului Ion Malanciuc.

Ulterior, prin hotărârea nr. 506/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a prelungit termenul de transfer temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecător, inclusiv pentru judecătorul Ion Malanciuc de la Judecătoria Criuleni.

Totodată, prin hotărârea nr. 507/31 din 02 noiembrie 2023, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a transferat temporar, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, începând cu data de 12 noiembrie 2023, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecător, judecătorul Diana Stănilă de la Curtea de Apel Bălți.

Mai mult ca atât, prin decizia Curții Constituționale nr.100 din 10 august 2023 (dosarul nr.123a/2023) de inadmisibilitate a sesizărilor nr.123a/2023, nr.159g/2023 și nr.169g/2023 pentru controlul constituționalității art.21 alin.(8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (transferul temporar al unor judecători la Curtea Supremă de Justiție), s-au declarat inadmisibile sesizările pentru controlul constituționalității art. 21 alin. (8) din Legea nr.65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, depuse de Vlad Bătrîncea și Adrian Albu, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, de avocații Nicolae Posturusu, Pentru Balan și Ion Vîzdoga, în interesele lui Igor Dodon, parte în dosarul nr.1r-arest-3/2023, pendinte la Curtea Supremă de Justiție,

precum și de Neonila Casian, reclamantă în dosarul nr.2ra-1654/2022, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, suportul legal care a servit drept temei pentru transferul temporar, până la ocuparea a cel puțin 11 posturi de judecători, în funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, a unor judecători din cadrul instanțelor judecătorești naționale, inclusiv a judecătorilor Diana Stănilă și Ion Malanciuc, este Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (art. 21 alin. (8)), care la moment este în vigoare, poartă un caracter obligatoriu, este executorie și este opozabilă tuturor subiecților de drept.

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de recuzare este neîntemeiată și nu sunt prezente temeiurile prevăzute la art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recuzare înaintată judecătorilor Diana Stănilă și Ion Malanciuc, de către avocata Ana Leșan, care acționează în interesele intimatului Caraman Gheorghe.

În conformitate cu art. 202 alin. (4) și 230 din Codul administrativ, art. 53 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de recuzare înaintată judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Diana Stănilă și Ion Malanciuc, de către avocata Ana Leșan, care acționează în interesele intimatului Caraman Gheorghe, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Busuioc Gheorghe împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești și Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015; Busuioc Teodor împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești și Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015; Popa Dumitru împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești și Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015; Rotari Gheorghe împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoane terțe Primarul com. Grătiești, Caraman Gheorghe și Caraman Alisa, cu privire la anularea deciziei nr. 2/18 din 24 aprilie 2015; Caraman Gheorghe împotriva Consiliului comunal Grătiești cu privire la anularea deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020; Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunal Grătiești, persoană terță Caraman Gheorghe, cu privire la anularea deciziei nr. 1/9 din 07 februarie 2020.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Ghenadie Eremciuc